

U VII 373-25 12

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Obtoženec Januš Golec je kriv,

da je kot odgovorni urednik spodaj navedenih, v Mariboru izhajajočih periodičnih listov zanemaril ono dolžnost pazljivosti, vsled katere bi izostala objava spodaj navedenih člankov 1. V Naši Straži št. 4 z dne 25. 1. 1925 na tretji strani pod naslovom: »Aretirali so v soboto«, kateri članek se končuje: »... eden član zašel v tabor, ki ni bil nikdar pošten, v katerem se s pripovedovanjem izmišljenih dejstev lažljivo dolži nečasnega dejanja zas. obtoženca dr. Frana Janžekoviča in Jakoba Novaka, ki ju zamore v javnosti ponižati in se jim obenem očita, ne da bi bila navedena določna dejstva, nečastne lastnosti ter se ju izroča javnemu sramotanju, 2. v Slovenskem gospodarju št. 10 z dne 19. 2. 1925 v rubriki »Tedenske novice« pod naslovom: »Smola nadučitelja Robnika«, ki se končuje »to je bil preklicano drag špas«, v katerem se zas. obtoženca Ivana Robnika, ne da bi se navedela določna dejstva, dolži nečestnih lastnosti in ga izroča javnemu posmehu.

Ker vsebujeta omenjena članka v objektivnem oziru pregrešek ad 1) po par. 488 in par. 491 k. z. ad 2) po par. 491 k. z., je zakrivil obtoženec prestop po čl. III. zak. z dne 15. 10. 1868 in se kaznuje po cit. čl. t. 5 na 900 din. denarne kazni, a slučaju neiztrljivosti pa na 9 dni zapora.

V smislu par. 20 in 39 tisk. zak. se ima sodba po pravomočnosti objaviti na obtoženčeve stroške v eni izmed prvih dveh števil Slovenkega gospodarja in Naše Straže in sicer na isti strani in s podobnimi črkami ter pod istim naslovom, kakor sta bila objavljena inkriminirana članka.

Po par. 389 kpr. mora obtoženec plačati stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

Jože Nunčič, cerkovnik v Petrovčah, naznanja romarjem kot vsem častilcem Matere božje v Petrovčah, da ima v samozaložbi knjigo »Petrovska Mat' božja« z vsebino: molitvice in dve pesmi, za ceno 4 dinarjev. Ker se vsled velikih poštnih stroškov ne spleča pošiljati posamezne izvede te knjižice, se ujudno priporoča za večja naročila — Jože Nunčič, cerkovnik, Petrovče.

Je vendar res, da se sedaj že skoro polovico ceneje kupi, kakor pa minulo leto. To se prav posebno pozna pri suknu, volni za ženske obleke, hlače, barhent, platno itd. Tako bi se lahko našli veliko vrst blaga za oblačilo in gospodarske, t. j. domače potrebščine, kar bo marsikdo rabil za jesen in za zimo, ter gledal, da čim ceneje, pa tudi trpežno kupi. Da pa dosežete te ugodnosti, mora prav vsak bralec postati odjemalec (če še ni) nižje omenjene trdke, katere se sedaj najbolj priporoča. Da se res tako ceno in dobro kupi, o tem se lahko prav sak uveri z enkratnim nakupom, kar pa že tudi zadostuje, da postanete stalni odjemalec trdke Franc Mastek v Mariboru, Glavni trg 16.

Pravo gospodinjsko milo je naše milo »Gazela«! Zakaj? Zato, ker je sestavljeno iz takih snovi, ki ne kvarijo perila, ampak ga res temeljito čistijo in belijo.

Dopisi.

Krčevina pri Mariboru. Izobraževalno društvo v Krčevini priredi v nedeljo popoldne v dvorani Kat. Omladine, Splavarska ulica 4, vinsko trgatve z najrazličnejšim sporedom. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo novega Doma, odbor ujudno vabi k najobilnejši udeležbi!

Sv. Trije Kralji v Slov. gor. V nedeljo, dne 18. t. m., bomo v naši romarski cerkvi slovesno obhajali god sv. Marjete Marije Alakok, velike služabnice presv. Srca Jezusovega in ob enem praznik božjemu Srcu posvečenih družin. V predvečer bo ob pol petih pridiga in spovedovanje, v nedeljo pa pri obeh službah božjih skupno obhajilo vseh članov presv. Srca posvečenih družin iz domače in sosednih župnij ter slovesna ponovitev posvetitve. Častilci, častilke božjega Srca, ki ste se mu že posvetili s svojimi družinami, ali ki se še nameravate posvetiti, na veselo svidenje pri Sv. Treh Kraljih iz bližine in daljine Slovenskih goric!

Boračova pri Kapeli. V naši prijazni vasi se je vsrila v nedeljo, dne 4. t. m., lepa slovesnost. Za našo kapelico smo oskrbeli nov zvon, ker nam je prejšnjega vojska oropala, in ta dan je bil slovesno blagoslovljen. Pri tej priliki smo se v veselje družbi spomnili tudi naših ubogih pa nadebudnih dijakov ter zbrali za Dijško večerjo 165 dinarjev. Vsem darovalcem: Bog plačil!

Smartno pri Celju. Komaj se je ustanovil v lepi Rožni dolini Orel, že je okrog in okrog vse polno takih nebodijhtreba, ki napadajo ter bi radi vse dobre cilje, do katerih hočemo priti, izpodbiti. Kot taki so nas napadli na potu od srenjske prireditve v Petrovčah dne 8. m. m. se vračajočih bratov ter visokošolca g. Černija, našega voditelja ter nas obmetavali z nedostojnimi psovkami. A vkljub temu, če nas tako napadajo in sramotijo, mi ostanemo to, za kar delamo, ter kličemo z dna duše: Bog živi Orel!

Loka pri Zidanem mostu. Pri nas dobi farna cerkev v nedeljo, dne 11. t. m., dva težka bronasta zvonova, katere se bosta takoj zjutraj okrog 7. ure na kolodvoru v Zidanem mostu naložila in potem peljala v dostojnem sprevedu z zidanmoško godbo ter konjeniki na čelu v Loko. Pri kapeli žalostne Matere božje jih bode slovesno sprejela č. duhovščina ter razna društva s pričakovanim ogromnim številom ljudstva. Potem se bode sprevod pomikal proti cerkvi, nakar bo iste domači č. g. župnik blagoslovil. V zvonik se bodo potegnili popoldan od enih do dveh. K tej slavnosti ste vabljeni tudi iz sosednjih župnij, kakor tudi vsi, ki se zanimate za take svečanosti!

Jurklošter. Občinski odbor je v svoji zadnji seji izvolil šolskega upravitelja g. Mateja Kavčiča ob pritiki njegove upokojitve častnim občanom. Imenovani je služil tam 29

let ter si je s svojim vestnim delom v šoli in miroljubnim, vzornim vedenjem pridobil spoštovanje vseh. Veliki župan ljubljanske oblasti pa mu je za njegovo 44letno požrtvovalno službovanje izrekel pohvalo.

Klozje. Za krajnega zdravnika v Kozjem je imenovan g. dr. Kraser, katerega kot dobrega zdravnika vsem toplo priporočamo!

Gospodarstvo.

PODBIRANJE IN IZBIRANJE GROZDJA, POZNA TRGATEV IN SLADKANJE VINSKEGA MOSTA V LETU 1925.

Robert Košar.

Danes, ko to pišem v soboto, dne 3. t. m. je ljubko solnce zopet ves dan gledalo s prijaznim očesom na naše gorice in naši starodavni klopoci so peli veselo pesem v vročem dihu južnih vetrov. Morda bo tako ostalo in prosimo Vsemogočnega za to! Ako bo današnje vreme trajalo naprej, bomo s trgatvijo čakali ne samo do Terezije, ampak celo do Uršule. Vsako leto imamo v naših krajih daljši ali krajši niz lepih dni, ki se pojavi prej ali slej v oktobru ali v novembru. Kakor špekulira trgovec s cenami, mora špekulirati tudi vinogradnik z vremenom. Vsak solčni dan je v njegovo korist.

Kdor ima že sedaj vse grozdje gnilo, je izključen iz špekulacije. Kdor pa še lahko ohrani na trsu vsaj nekaj zdravega grozdja, naj podbira. Gnilo grozdje se naj spreša in porabi za domače potrebe četudi skupaj z jabolčnico, (sadjevecem). Samo da ne bo zgube. Ostalo zdravo grozdje pa se bo slajšalo iz površine trsnih listov tembolj, ker bo trsna sladkorna fabrika hranila manj odjemalcev.

V slučaju lepega vremena in pozne trgatve se bo večjim posestnikom izplačalo tudi izbiranje (sortiranje) grozdja. Kdor lahko spravi eden ali dva polovnjaka sortiranega šipona ali rizlinga, tramineca, burgundca, muškata, silvanca itd., se naj ne boji stroškov za to delo. Naj to zlahka in izbrano vino tudi sladka. Na podlagi vinske postave z dne 12. aprila 1907, par. 5 drž. zak. št. 210 je to dovoljeno. S tem bo letos nadomestil manjkajoče solne žarke. Idealnim in v solnih višavah živečim ljudem je seveda težko pripoznati zemeljski repi isto veljavo, toda življenjska praksa kaže drugače. V nemški Avstriji, kamor je sedaj omogočen izvoz 80.000 hl naših vin (nad 26.500 polovnjakov) razločujejo ohijski vinarski listi med cenami izboljšanega in neizboljšanega vina. (Glej N. W. Z.) S sladkorjem izboljšano vino je dražje.

In recimo, da bi se zgodilo, da bi začel kdo zbirati raztresene ude naših kvalitetnih vin, ki odgovarjajo nemškemu uvozu iz Slovenije, ali bi Jugoslavija radi tega kaj trpela? Čim večji bo izvoz, tem lepša bo trgovska bilanca akoravno na podlagi repnega sladkorja.

Vinogradniki! Naredite letos poskus in sladkajte vsaj polovico pridelka, da se prepričate o razliki. Ako ste premagali vse ovire glede obdelovanja goric in zatiranja kriptogamičnih bolezni, potem se riskirajte na vsak hektoliter vsaj 2 kg sladkorja. Sladkanje vinskega mošta je zelo enostavno. Obesi v kad, v katero teče mošt snažen žakliček s cukrom tako, da teče iz preše na njega vinski mošt. Sladkor se mora raztopiti na isti način kakor galica za škropljenje.

Sv. Andraž pri Velenju. Dne 11. t. m. se zaključil gospodinjski tečaj pod spretnim vodstvom gospe Olge Sittig. Tečaj šteje 22 gojenk, kar je za naš mali kraj jako veliko, ker je že prej 9 deklet od Sv. Andraža obiskovalo gospodinjski tečaj v St. Ilju. Popoldne ob treh bo gledališka predstava »Pri gospodi« in potem pogostitev došlih gostov in staršev. Dne 17. t. m. pa se začne drugi tečaj, v katerega so sprejeta tudi dekleta iz bližnjih župnij. Smo sicer v skritem kraju, pa napredujemo na gospodarskem in prsvetnem polju.

Mariborski trg dne 3. septembra 1925. Na trgu je bilo 45 s svinjskim mesom, 56 s krompirjem, zelenjavo in z drugimi živili in 15 s sadjem naloženih vozov. Tudi drugače je bil trg prav dobro preskrbljen in obiskan. Staninari so prodajali svinjino po 20 do 30 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 kg; domači mesarji pa so prodajali govedino po 10 do 17,50 din., teletino po 15 do 20 din. in svinjino po 17,50 do 20 din., klobase po 20 do 35 din., prekajeno meso po 35 do 40 din., gnjal po 45 do 50 din., drob po 8 do 15 din. kg. — Perutnine je bilo pa komaj okoli 400 komadov. Cene, ki so vsled tega poskočile, so bile: piščanec 20 do 30 din., večjim 30 do 100 din. par, kokošem 35 do 65 din., racam, gossem, puranom mladim in starim 35 do 120 din., domačim zajcem 10 do 50 din., grlicam 35 do 40 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje cvetlice: Cene so bile krompirju 4 do 5,25 din. mernik (7½ kg), oziroma 1,25 do 1,75 din. za kg, solati 1 do 3 din. kg, glavni solati 0,25 do 1,50 din., ohrovtu in ohrovtovi repi 0,50 do 1,50 din., zeljnatim glavam 1 do 3 din., karfiolu 1 do 7 din., kumarcam 0,50 do 2 din., buči 1 do 3 din. komad, stročjemu fižolu 4 do 5 din., paradižnikom 1,50 do 2 din., kisli repi 3 din., kislemu zelju 4 din. kg, luščnemu fižolu 1,25 do 3 din. liter; jajcam 1,50 do 1,75 din. komad, trapistovskemu siru 25 din., ovčjemu siru 20 din. kg, mleku 3 do 3,50 din., maslinemu olju 33 do 55 din., bučnemu olju 24 do 32 din. liter, smetani 12 do 14 din. liter, maslu 44 do 48 din., kuhanemu maslu 50 do 55 din. kg, jabolkom 3 do 7 din., hruskam 3 do 8 din., slivam 3 do 10 din., češpljam 3 do 5 din. (kmetje so prodajali češplje po 5 do 6 komadov za 25 para, tedaj 60 do 72 komadov za 1 kg, med tem ko jih je na kg samo 54 do 56 komadov), bres-

kvam 6 do 10 din., grozdju 7 do 10 din. kg, limonam 0,75 do 1,50 din. komad, melonom 3 do 15 din. komad. Cvetlicam 0,50 do 6 din., z lonci vred 15 do 50 din. komad. Lončena in lesena roba 0,50 do 1,75 din. komad, brezove metle 2 do 5 din. komad, leseni ročni vozički 100 do 200 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 30. septembra radi deževnega vremena ni bilo ne slame ne sena na trgu; v soboto, dne 3. t. m., so pa kmetje pripeljali 4 vozove sena in 2 voza slame na trg. Cene so bile senu 55 do 75 din., slami pa 50 din. za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 2. 10. 1925 se je pripeljalo 270 svinj, kozi in 3 ovce. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75—125 din., 7—9 tednov 150—225 din., 3—4 mesece 260—300 din., 5—7 mesecev 350—450 din., 8—10 mesecev 550—650 din., 1 leto 850—1000 din., 1 kg žive teže 10—14,50 din., 1 kg mrtve teže 15—18 din. — Prodalo se je 165 glav.

Poročilo z dunajskega sejma dne 5. oktobra 1925. — Prignanih je bilo na ta sejem 2467 komadov in od teh 436 iz naše države. Cene živini so poskočile za 15 grošev pri 1 kg. Voli I so se prodajali po 1,80—2 (izjemno 2,05—2,30), II 1,50—1,75, III 1,30—1,45, bik 1,30—1,70, krave 1,25—1,75 in manj vredna živina po 0,80—1,25.

Za prijatelje gob vesela novica. Marsikdo si je že želel nabaviti praktično knjigo s slikami »Naše gobe«, a mu je bila cena previsoka. Sedaj se je javil plemenit mecen za ljudsko prosveto ter naklonil založništvu znatno svoto s pogojem, da se cena knjige tako zniža, da si jo more nabaviti vsak prijatelj gob in prirode sploh. Vsled tega je založništvo z današnjim dnevom znižalo ceno knjige »Naše gobe« in 100 na 50 dinarjev. Obenem se je znižala tudi cena obem zložitivim tabelam za šole od 132 na 100 din., a isti, toda nezložitivi, se dobijo za 40 din. Sedaj pač ne bo več izgovora, da si sleherne šole poleg knjige nabavijo tudi obe tabeli za nazorni in prirodpisni pouk. Oboje se naroča pri vseh knjigarnah. Naročniki se naj požurijo, ker naklada ni več prevelika!

Hmeljska kupcija. Kakor nam poročajo iz Zalca, so zaloge hmelja v Savinjski dolini malodane razprodane. Od inozemskih hmeljskih kupcev, ki so se mudili v Savinjski dolini, je ostal še samo eden, ki še kupuje, vsi drugi so pa po sklenjeni kupciji odpotovali.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56,17 do 56,70 D, francoski frank 2,60 do 2,65 D, italijanska lira 2,20 do 2,30 D, čehoslovaška krona 1,66 do 1,68 D, avstrijski šiling 7,90 do 8 D, nemška marka 13,40 do 13,50, švicarski frank 10,80 do 10,90. V Curihu znaša vrednost dinarja 9,18 centimov.

KMETIJSKA DELA V MESECU OKTOBRU.

V splošnem in pri živini. V oktobru spravljamo poljske pridelke in različno zimsko sadje, ki septembra še ni bilo zrelo. Pred spravljanjem očistimo shrambe vsakoršne nesnage, ki bi mogla pozneje postati vzrok, da bi sadeži segnili. Krompir in korenstvo je treba spraviti v najhladnejše podzemne prostore, ker ga le na ta način moremo ohraniti dolgo časa nepokvarjenega. V toplih kletih krompir in korenstvo rado gnije, proti pomladi pa hitro kali in poganja. Toplina krompirjeve kleti naj ne presega 6° C. Ako imamo premalo krova za krompir in korenstvo (peso, mrkev in repo), tedaj si odpomoremo s podpisnicami, ki jih skopljemo na njivi, ali pa v bližini hiše. V podpisnicah moremo ohraniti te sadeže sveže in zdrave do pozne pomladi. Podsignice so navadno 25 cm globoke, 2 m široke in poljubno dolge jame, v katere se vlagajo gomolji ali korenstvo v podobni strehe. Čim več imamo sadežev za vlaganje, tem daljša mora biti jama. Dokler ni mraz, zasujemo zemljo le ob straneh kupa in sicer za približno 1 dm debelo, da lažje uhaja puh iz kupa. Ko pa pritisne mraz, je kupa do pol metra na debelo pokriti z zemljo, da vloženo korenstvo ali krompir ne zmrzne. Okoli kupa napravimo plitev jarek, da deževnica lahko odteka.

Živino pasemo širom po travnikih, dokler ni prehude slane. Prehod od zelene krme na suho naj se vrši polagoma, enako kakor od suhe na zeleno, da živali nezmrzavijo. Če hočemo molzno govedo obdržati tudi ob suhi krmi pri dobri molži, dodajemo klagi dnevno po dvakrat nekoliko narezane pese ali repe. Svinje začnemo boljše krmiti že se daj, da dobimo debelejšo slanino. V oktobru začnejo nesti že mladice (mlade kokoši), ako so dobivale zadosti tečne hrane.

Iz vremena v mesecu oktobru sklepajo stari vremenski prerokovalci na vremenske prilike v aprilu prihodnjega leta, kakor tudi na ostrost predstoječe zime. To potrjujejo sledeča vremenska pregovora:

Vsakokratno vreme vinotoka daje rado za april poroka.

Če hrast v oktobru listje obdrži, hud mraz nastopil bode zimske dni.

(Konec prihodnjic.)

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju šte. 24, kateri razpošilja trpešno sukno m D 71—, močen ševjet m D 78—, fini kamgarn m D 90—. Ilustrovani cenik s čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez D 500— pošta. prosto. Trgovci engros cene

